

SABBAT OF ZONDAG?

MOET EEN CHRISTEN DE SABBAT HOUDEN?

IS DE ZONDAG DE CHRISTELIJKE SABBAT?

Nee, want dan zou ergens in de Schrift moeten worden gezegd, dat de zondag in de plaats van de sabbat is gekomen.

Christenen heiligen de eerste dag der week als een gedachtenis aan de opstanding van onze Heere en Heiland, en als een toewijdingsdag aan Hem.

MOETEN WE DE SABBAT HOUDEN?

Of wel: wie moeten de sabbat houden? - De Joden, aan wie de wet werd gegeven. En uit de Joden: diegenen aan wie niet is geopenbaard dat de wet is vervuld, omdat zij nog steeds een bedekking over zich hebben, die alleen in Christus (de zalving van de Heilige Geest) wordt weggenomen. (2 Cor. 3: 14-16)
Zij die uit de Geest geboren zijn, zijn binnengegaan in de wèrkelijke rust.

WAT ZEGT DE SCHRIFT OVER DE WET?

Mattheüs 5 vers 17-18:

(17) Meent niet, dat Ik gekomen ben om de wet of de profeten te ontbinden; Ik ben niet gekomen om te ontbinden, maar om te vervullen. (18) Want voorwaar, Ik zeg u: Eer de hemel en de aarde vergaat, zal er niet één jota of één tittel vergaan van de wet eer alles zal zijn geschied...

(21) Gij hebt gehoord, dat tot de ouden gezegd is: Gij zult niet doodslaan; en: Wie doodslag pleegt, zal vervallen aan het gerecht. (22) Maar Ik zeg u: Een ieder, die in toorn leeft tegen zijn broeder, zal vervallen aan het gerecht.

Jezus vervult (cq vermenigvuldigt; vergroot) de wet.

Idem over: Echtbreken (vers 27), de eed breken (vers 33) oog om oog (38) en de naaste liefhebben (vers 43).

Waarom spreekt Hij niet over het vierde gebod, de sabbatsheiliging?

Waarom zou Hij dat niet benadrukt hebben als dat zo belangrijk was?

Zou het kunnen zijn omdat de eerst-genoemden (echtbreken, valse getuigenis spreken, oog om oog, en de liefde onder elkaar) nog steeds een grote rol zouden blijven spelen onder de mensen, maar het vierde gebod niet?

Want, als dit gebod niet meer voor de Nieuw Testamentische gelovigen geldt, hoeft er ook niet meer over te worden gesproken.

IS DE WET VERVULD?

De Schrift zegt:

Rom. 10 vers 1-10:

Broeders, de begeerte mijns harten en mijn gebed om hun behoud gaan tot God uit. (2) Want ik getuig van hen, dat zij ijver voor God bezitten, maar zonder verstand. (3) Want onbekend met Gods gerechtigheid en trachtende hun eigen gerechtigheid te doen gelden, hebben zij zich aan de gerechtigheid Gods niet onderworpen.

*(4) Want **Christus is het einde der wet**, tot gerechtigheid voor een ieder, die gelooft. (5) Want Mozes schrijft: De mens, die de gerechtigheid naar de wet doet, zal daardoor leven. (6) Maar de gerechtigheid uit het geloof spreekt aldus:*

.....

(8) ...wat zegt zij? Nabij u is het woord, in uw mond en in uw hart, namelijk het woord des geloofs, dat wij prediken. Want indien gij met uw mond belijdt, dat Jezus Heer is, en met uw hart gelooft, dat God Hem uit de doden heeft opgewekt, zult gij behouden worden;...

Rom. 8 vers 3-4:

...God heeft, door Zijn eigen Zoon te zenden in een vlees, aan dat der zonde gelijk, en wel om de zonde, de zonde veroordeeld in het vlees, opdat de eis der wet vervuld zou worden in ons, die niet naar het vlees wandelen, doch naar de Geest.

Er is dus een verschil tussen degenen die naar het vlees wandelen en diegenen die naar de Geest wandelen.

Diegenen, in wie de eis der wet niet is vervuld, zal zèlf de eis der wet moeten vervullen. Niet alleen dat, maar hij zal ook anderen ervan proberen te overtuigen, dat zij de eis der wet moeten vervullen.

EEN VRAAG OVER DE WET

Toen onder de eerste Christenen de vraag opkwam voor wie de inzettingen (met name bijvoorbeeld de besnijdenis) in het Oude Testament bedoeld waren, werd deze vraag voorgelegd aan de apostelen en oudsten in Jeruzalem.

In de beantwoording neemt (na Petrus) Jacobus het woord, en zegt:

"Daarom ben ik van oordeel, dat men hen, die zich uit de heidenen tot God bekeren niet verder moet lastig vallen, (20) maar hun aanschrijven, dat zij zich hebben te onthouden van wat door de afgoden bezoedeld is, van hoererij, van het verstikte en van bloed. (21) Immers Mozes heeft van oudsher in iedere stad, die hem prediken, daar hij elke sabbat in de synagogen wordt voorgelezen."

(Hand. 15: 19-21)

('Mozes' predikte de wet voor de Joden. De apostelen predikten voor de gehele mensheid: Christus, de vervulling der wet.)

WELKE INZETTINGEN VAN MOZES WAREN WÈL VOOR DE GEMEENTE?

Anders gezegd: Wat lieten de apostelen en oudsten antwoorden aan de verontruste gemeenten, toen 'broeders uit Juda' kwamen, die hen geboden wilden opleggen ?

(Hand. 15: 24-29)

(24) " Aangezien wij gehoord hebben, dat enigen uit ons midden u met hun woorden hebben verontrust, uw zielen in verwarring brengende, hoewel wij hun niets geboden hadden, (25) hebben wij eenstemmig besloten mannen te kiezen om die tot u te zenden met onze geliefden, Barnabas en Paulus ¹ mensen, die hun leven hebben overgehad voor de naam van onze Here Jezus Christus. ... (28) want het heeft de Heilige Geest en ons goed gedacht, u verder geen last op te leggen dan dit noodzakelijke: (29) onthouding van hetgeen de afgoden geofferd is, van bloed, van het verstikte en van hoererij; indien gij u hier voor wacht, zult gij wèl doen. Vaart wel!"

PAULUS EN DE SABBAT

De gedachte kan opkomen, of Paulus verder helemaal niets zegt over het houden van de Sabbat.

Daarover schrijft hij echter wel.

1. Aan de gemeente in Rome (Rom. 14 vers 5):

"Deze (immers) stelt de ene dag boven de andere, gene stelt ze alle gelijk. Ieder zij voor zijn eigen besef ten volle overtuigd.

Hij geeft hier aan, dat hij niet leert dat de ene dag belangrijker is dan de andere, terwijl toch de wet heel nadrukkelijk zegt: "Heiligt de sabbatdag..." ('Heiligen betekent': 'apart zetten')

Had de gemeente een bepaalde dag moeten heiligen, dan had de apostel dit toch zeker uitgesproken.

Hij zegt in dezen, dat we elkaar niet moeten beoordelen (vs. 10). Hij laat dit aan ieder persoonlijk over. Het is in de gemeente dus geen gebod meer. "Wie aan een bepaalde dag hecht, doet het om de Here...

2. In Galaten hoofdstuk 4:

(Gal. 4: 4-7 en 8-11)

"...toen de volheids des tijds gekomen was, heeft God zijn Zoon uitgezonden geboren uit een vrouw, geboren onder de wet, (5) om hen, die onder de wet

---

1 Niet zomaar iemand, maar Paulus zèlf brengt deze boodschap over aan de gemeenten.

Hij, die nauwkeurig de wet kende, en die ook wel wordt aangeduid als de 'Apostel der heidenen' en de 'Engel van het Efeze gemeente-tijdperk'...

waren, vrij te kopen, opdat wij het recht van zonen zouden verkrijgen.
 (6) En, dat gij zonen zijt - God heeft de Geest zijns zoons uitgezonden in onze harten, die roept: Abba, Vader. Gij zijt dus niet meer slaaf, doch zoon; ...
 (9)...Nu gij echter God hebt leren kennen, ja meer nog, door God gekend zijt, hoe kunt gij thans terugkeren tot die zwakke en armelijke wereldgeesten, waaraan gij u weder van meet aan dienstbaar wilt maken? (10) Dagen , maanden, vaste tijden en jaren neemt gij waar.
 Ik vrees, dat ik mij wellicht tevergeefs voor u ingespannen heb.

Hij waarschuwt hen, om onder de wet vandaan te blijven.

3. In Galaten hoofdstuk 5,
 (Vers 1-4 en 7-10):

EEN SLAVENJUK

(1) Opdat wij waarlijk vrij zouden zijn, heeft Christus ons vrijgemaakt. Houdt dus stand en laat u niet weder een slavenjuk opleggen.

(2) Zie, ik, Paulus, zeg u: indien gij u laat besnijden, zal Christus u geen nut doen. Nogmaals betuig ik aan ieder, die zich laat besnijden, dat hij verplicht is de gehele wet na te komen. (4) Gij zijt los van Christus, als gij door de wet gerechtigheid verwacht; (5) **buiten de genade staat gij**.

(7) Gij liept goed. Wie is u in de weg gekomen, dat gij aan de waarheid niet meer gehoorzaamt? (8) Die overreding kwam niet van Hem, die u roept. (9) Een weinig zuurdeeg maakt het gehele deeg zuur.

(10) Ik voor mij ben van u overtuigd in de Here, dat gij geen andere mening zult hebben. Maar wie u in verwarring brengt, zal zijn straf hebben te dragen, wie hij ook zij.

4. In Galaten hoofdstuk 3 (vers 23 - 25):

(23) ...Voordat dit geloof kwam, werden wij onder de wet in verzekerde bewaring gehouden met het oog op het geloof, dat geopenbaard zou worden. (24) De wet is dus een tuchtmeester voor ons geweest **tot** Christus, opdat wij uit geloof gerechtvaardigd zouden worden.

(25) Nu echter het geloof gekomen is, zijn wij niet meer onder de tuchtmeester.

VOOR WIE IS DE WET?

God heeft ook nooit een ander volk dan de Joden verplicht tot het houden van de sabbat.

STAAT HET HOUDEN VAN HET VIERDE GEBOD OP ZICHZELF?

Met andere woorden: is het mogelijk om je aan een deel van de wet te houden, en

andere inzettingen en geboden van Jehova in het Oude Testament ongedaan te laten? Paulus maakt ons duidelijk, dat degene die de wet wil onderhouden, (hij noemt als voorbeeld de besnijdenis) dan verplicht is om ook de andere inzettingen van de wet te onderhouden. (Gal. 5:3)

Wie de sabbat wil onderhouden, zou zich dan bijvoorbeeld óók moeten laten besnijden...

WAT IS DE WERKELIJKE SABBATS-RUST?

Sabbat betekent 'Rust'. De Sabbat die de Almachtige God gaf aan de Joden, was niet de werkelijke rust die Hij hen wilde geven. Integendeel: ze kwamen onder de slavernij van de wet, die hen wel elke zevende dag liet uitrusten van hun werk, maar de wèrkelijke Rust ontvingen ze niet!

Hebreeën 3 vers 10:

(10) ...zij hebben mijn wegen niet gekend, (11) zodat Ik gezworen heb in mijn toorn: Nooit zullen zij tot Mijn Rust ingaan!

Zo biedt het houden van het vierde gebod van de wet (het houden van de sabbat) in wezen geen uitzicht op werkelijke rust.

Hoezo? Ze hielden in de woestijn toch de sabbat, een rustdag? Jazeker, maar dat was zoiets anders dan '**Mijn Rust**'...

INGAAN IN DE RUST

Pas als Christus in het leven van een mens binnenkomt, gaat hij in Zijn (sabbats-) Rust binnen.

In Hebr. 4 vers 3-6 staat het als volgt:

"Want wij gaan tot de rust in, wij, die tot geloof gekomen zijn, zoals Hij gesproken heeft: gelijk Ik gezworen heb in Mijn toorn: Nooit zullen zij tot Mijn rust ingaan,

en toch waren zijn werken van de grondlegging der wereld af gereed.

(4) Want Hij heeft ergens van de zevende dag aldus gesproken: En God rustte op de zevende dag van al Zijn werken; en hier wederom: Nooit zullen zij tot Mijn rust ingaan.

(6) Aangezien nog te wachten is dat sommigen tot die rust zullen ingaan, en zij, die het Evangelie eerst ontvangen hebben, niet ingegaan zijn wegens hun ongehoorzaamheid², stelt Hij wederom een dag vast, heden...

(Niet een bepaalde dag houden. Op welke dag van de week ook, kan een mens binnengaan in 'Zijn rust'. Heden is nu!)

---

2 Israël ontving zijn Evangelie-boodschap uit de mond van een door God betuigde boodschapper, maar was de 'stem van God' ongehoorzaam... Wie hem verwerpt die God zendt, verwerpt God...

(Uit Hebr. 4 vers 1-10)

...als Hij door David na zo lange tijd spreekt, zoals boven gezegd werd: Heden, indien gij zijn stem hoort, verhardt uw harten niet.

(8) Want indien Jozua hen in de rust gebracht had, zou Hij niet (meer) over een andere, latere dag gesproken hebben.

(9) Er blijft dus een sabbatsrust voor het volk van God.

(10) Want wie tot zijn rust is in gegaan, is ook zelf tot rust gekomen van zijn werken, evenals God van de zijne.

'RUSTEN OP DE SABBAT' & 'DE SABBATSRUST'

Toen God na de schepping rustte op de zevende dag, was al het werk gereed. Zó was Gods rust. Er wordt niet vermeld, dat Hij op de achtste dag weer verder ging, en na een week wéér rustte, enz..

Het rustdag-beeld in de wet moest (net als de offers) ook telkens weer worden herhaald. Maar toen de werkelijke Rust kwam (toen Jezus ten offer werd gebracht), was dat voor eeuwig, en heeft het beeld afgedaan.

(Zowel het voortdurend houden van sabbat-dagen als het voortdurend brengen van offers.)

De 'Sabbatsrust' die de Heere geeft, betekent: voorgoed tot rust komen van 'eigen werken': blijvende vrede met God; ingaan in de innerlijke rust die blijft tot in eeuwigheid.

ERNST MAKEN MET IN TE GAAN

In Hebr. 4 vers 11 staat:

(11) Laten wij er dus ernst mede maken om tot die rust in te gaan, opdat niemand ten val kome door dit voorbeeld van ongehoorzaamheid te volgen.

Ingaan in die rust is een ernstige zaak. Als 'die rust' sloeg op het telkens houden van rust op de zevende dag van de week, waarom lezen we dan bijvoorbeeld nergens in de Bijbel dat Adam, Henoeh, Noach of Abraham de sabbat hielden, of dat God hun daartoe opdracht gaf...?

OPDRACHT TOT SABBATHEILIGING IN HET NIEUWE TESTAMENT?

We lezen zelfs niet éénmaal dat God in het Nieuwe Testament ergens de aanwijzing gaf dat de Sabbat zou moeten worden onderhouden.

In tegendeel: Paulus schrijft, door de Geest geleid, de volgende woorden tot vermaning en terechtwijzing:

Col. 2 vers 16:

"Laat niemand u blijven oordelen inzake eten en drinken of op het stuk van een

*feestdag, nieuwe maan of **sabbat**, dingen, die slechts een schaduw zijn van hetgeen komen moest, terwijl de werkelijkheid van Christus is."*

OORDELEN

Kennelijk was het ook in Paulus' tijd zo, dat degenen die het leerstuk van de sabbat hielden, anders denkenden **oordeelden**. (Laat niemand u oordelen...)
Mogelijk zelfs zo'n scherp oordeel, dat men beweerde dat ongehoorzaamheid aan de sabbatswet anti-christelijk was...

SCHADUWBEELDEN

De Bijbel legt de Nieuw-testamentische gemeente nergens de besnijdenis, of het houden van de sabbat op.
Paulus stelt heel duidelijk dat het hier schaduwbeelden betreft.

Christenen offeren toch ook geen schapen, bokken, stieren, duiven in menigte, zoals dat volgens de wet moest gebeuren in Israël?
Het waren slechts afbeeldingen en voorafschaduwingen van dat ene offer wat later zou worden gebracht: het offer van Gods Zoon: Jezus Christus.

Hebr. 10 vers 8-9:

*"Want daar de wet slechts een schaduw heeft der toekomstige goederen, niet de gestalte dier dingen zelf, is zij **nimmer in staat** ieder jaar met dezelfde offeranden, die onafgebroken gebracht worden, degenen die toetreden, **te volmaken**.*

*"...Slachtoffers en offergaven, brandoffers en zondoffers, hebt Gij **niet gewild, hoewel zij naar de wet gebracht worden**. (9) Doch daarna heeft Hij gezegd: Zie hier ben Ik om uw wil te doen. **Hij heft het eerste op, om het tweede te laten gelden.**"*

Hier wordt 'de wet' opgeheven, om het tweede (de vervulde, vergrote) wet te laten gelden.

BEWERING: DE BIJBEL LEERT DE SABBATS-HEILIGING VOOR EEUWIG

Men zegt: "In Jesaja 66, vers 23 staat, dat in de toekomst al wat leeft de sabbat zal houden".

- Als we het goed lezen, staat er: *"En het zal geschieden van nieuwe maan tot nieuwe maan en van sabbat tot sabbat, dat al wat leeft zal komen om zich voor mijn aangezicht neer te buigen, zegt de Here."*

Dit woord wordt net zo zeker vervuld als dat de Heer het heeft gesproken, maar wel te bestemder tijd. Maar: het slaat niet op onze tijd; het is de tijd wanneer de Here vergelding zal hebben gebracht over zijn vijanden. (Jes. 66:6)

Hetzelfde geldt voor wat er staat geprofeteerd in Zacharia 14, vers 16:

"Allen, die zijn overgebleven van al de volken, die tegen Jeruzalem zijn opgerukt, zullen van jaar tot jaar heentrekken om zich neer te buigen voor de Koning, de HEERE der heerscharen, en het Loofhuttenfeest te vieren.

Ook dit zal pas te bestemder tijd geschieden. Er staat dat dit zal gebeuren nádat de HEERE koning zal zijn geworden over de gehele aarde. (Zach. 14:9)

SCHIJBARE AANWIJZINGEN

Er zijn nog een aantal teksten die sabbats-heiliging zouden bewijzen.

1. Matth 24: 20 (*Bidt dat uw vlucht niet... op een sabbat valle.*)
Argument: Men zegt dat de Christenen daarom sabbatvierders zouden hebben moeten zijn ten tijde van de verwoesting van Jeruzalem.
 TEGENARGUMENT: a. De al eerder in deze kleine studie aangehaalde Schriftplaatsen tonen dat 'het einde der wet' reeds gekomen is.
                   b. De Joden (sabbatsvierders) zouden alle verkeer op de sabbat verhinderen, bijvoorbeeld door de stadspoorten te sluiten. Dat zou het vluchten bemoeilijken.

2. Hand. 18: 4a Paulus zou een 'levenslange sabbat-houder' zijn.
Argument: Hij hield elke sabbat besprekingen in de synagoge.
 TEGENARGUMENT: a. Hand. 18 vers 4b '...en trachtte 'Joden en Grieken te overtuigen.' Dát was de reden dat hij ging, en niet omdat het sabbat was. Op sabbat was men vergaderd: het was gewoon de beste gelegenheid voor Paulus, als Schriftgeleerde, om hen te onderwijzen.
                   b. Paulus was onder degenen die in Hand. 15: 1-21 in het geschil met de Judeërs verklaarden, dat door 'Mozes' slechts een zeer beperkt aantal 'lasten' werden opgelegd. En daar was de sabbat niet bij...

3. Argument: Jezus ging steeds op de sabbatdag naar de synagoge, (b.v. Lucas 4: 16) en hield dus de sabbat.
 TEGENARGUMENT: Dit was nog steeds in de oude bedeling van de wet; deze was toen nog van kracht.
 Het einde der wet, Jezus' offer, was nog niet gekomen.

4. Argument: De Schrift zegt nergens dat de sabbat werd vervangen door de zondag.
 TEGENARGUMENT: De zondag vervangt ook niet de sabbat (het vierde gebod). De eerste dag der week is geen vervanging van de sabbat, maar een gedenkdag.

5. Argument: Schrijvers van het N.T. bleven altijd de zevende dag 'de sabbat' noemen, en niet de eerste dag.
 TEGENARGUMENT: a. De zevende dag heette al eeuwenlang 'sabbat'.

Waarom zouden de Joodse schrijvers hem dan ineens 'de zevende dag' moeten gaan noemen?

b. Een dag 'sabbat' noemen betekent niet dat men 'sabbatheiliger' is. Net zo min als men 'zondag-heiliger' is, als men een dag 'zondag' noemt...

6. Argument: Op de zondag was het heidense feest van de zonnegod. Vandaar de naam: Zon-dag.
Om de heidenen te trekken verving men de sabbatsrust door een zondagsrust, en daarmee verachtte men dus het gebod van Jehova.

TEGENARGUMENT: a. De instelling van de zondagsheiliging werd niet door de heidenen, maar door de eerste Christenen zelf ingesteld. Wel maakten de Romeinen handig gebruik van deze Christelijke gewoonte, door de zondagsheiliging te vermengen met de heidense aanbidding.

b. Wat doet iemand die nog steeds de sabbat houdt, in plaats van de opstandingsdag van Jezus Christus? Hij betuigt in wezen dat er nog werken der wet moeten worden toegevoegd aan dit volmaakte offer. Men ontkent als het ware het uitstorten van de Heilige Geest op de eerste dag der week, het komen van 'Zijn Rust', de ware sabbatsrust...

c. De benaming 'Zondag', is van heidense oorsprong, net als de andere namen van de dagen van de week.

'Zondag' is slechts de naam die men aan een dag geeft.

Als de benaming 'zondag' heidens is, dan zou men ook de namen maandag (de dag van de maangodin), dinsdag (de dag genoemd naar de oorlogsgod), woensdag (de dag van de god Wodan), donderdag (de dag van de god Thor) vrijdag (de dag van de godin Frija) en zaterdag (de dag van Saturnus) niet meer mogen gebruiken...

Gods Woord spreekt gewoon over: de eerste dag der week.

7. Argument: De zondag in plaats van de zevende dag als rustdag is onbijbels en daarom is het 'de valse sabbat'.

TEGENARGUMENT: De zondag is niet in de plaats van de sabbat gekomen. Wat dan wel? De geestelijke Rust in het hart van de gelovige, is door een waarachtige bekering in plaats van de lichamelijke sabbatsrust gekomen.

ZONDAG OF ZATERDAG?

Met even grote nadruk als we kunnen zeggen dat de sabbat niet wordt genoemd als rustdag voor de Christelijke gemeente, kunnen we verklaren dat OOK nergens de zondag daarvoor is ingesteld.

WAAROM WORDT DE ZONDAG ALS RUST-DAG GEHOUDEN?

Enige teksten over 'de eerste dag der week'.

Johannes 20 vers 1:

"En op de eerste dag der week ging Maria van Magdala vroeg, terwijl het nog donker was, naar het graf en zij zag de steen van het graf weggenomen."

Johannes 20 vers 19-23:

"Toen het dan avond was op die eerste dag der week en ter plaatse, waar de discipelen zich bevonden, de deuren gesloten waren uit vrees voor de Joden³, kwam Jezus en stond in hun midden en zeide tot hen: Vrede zij u!

(20) ...De discipelen dan waren verblijd, toen zij de Here zagen. [Jezus] dan zeide nogmaals tot hen: Vrede zij u! Gelijk de Vader Mij gezonden heeft, zend Ik ook u. (22) En na dit gezegd te hebben, blies Hij op hen en zeide tot hen: Ontvangt de Heilige Geest.

(23) Wie gij hun zonden kwijtscheldt, die zijn ze kwijtgescholden; wie gij ze toerekent, die zijn ze toegerekend."

Er gebeurden belangrijke zaken op deze 'eerste dag der week'!

Voorzeker was dit de Heere welgevallig, dat ze hier bijeen waren gekomen, want Hij verscheen in hun midden. (Zoals Hij ook had beloofd: "Waar twee of drie in Mijn Naam vergaderd zijn...")

Ook van Paulus vinden we dat hij de eerste dag der week een bijeenkomst hield met de gelovigen.

"En toen wij op de eerste dag der week samengekomen waren om brood te breken⁴, hield Paulus een toespraak tot hen, en, daar hij van plan was de volgende dag te vertrekken, zette hij zijn rede voort tot middernacht..."

(11) En bovengekomen, brak hij brood en at, en hij sprak nog lang met hen, tot de morgenstond⁵, en zo vertrok hij. (Handelingen 20 vers 7 & 11)

-
- 3 Er wordt wel beweerd dat de discipelen hier niet bijeen kwamen voor een sámenkomst, maar 'omdat ze bevreesd waren voor de Joden'. Er staat echter niet 'dat ze bijeenkwamen uit vrees voor de Joden' maar dat 'de déuren gesloten waren uit vrees voor de Joden'.
  - 4 Sabbatisten voeren aan, dat dit 'breken van het brood' best wel eens niét een avondmaals-viering kan zijn geweest. (Omdat het breken van het brood diep in de nacht plaatsvond.) Dat heeft echter met het 'al of niet op de eerste dag der week bijeen zijn' niets te maken. Ze waren gewoon op de eerste dag der week bijeen. Dat is wat er staat geschreven. (Zie ook voetnoot 5)
  - 5 Er wordt zelfs door sabbatisten gezegd, dat deze samenkomst best al op de sabbat zou kunnen zijn begonnen, en dat het dan eigenlijk een sabbatsviering was. Men zegt: omdat het breken van het brood diep in de nacht plaatsvond. Welke motivatie heeft men hiervoor? Wel, omdat er in Genesis 1 staat: 'Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de eerste dag'.
(Zie verder onderaan blz.11)

Als er iets in de Schrift wordt vermeld, is dat nooit 'zomaar'.

Er wordt hier bijgezegd, dat Paulus het brood brak, en zijn toespraak hield op 'de eerste dag der week'. Waarom vermeldt hij hier nadrukkelijk: dat het op de eerste dag der week is? Gewoon, opdat wij zouden weten dat ze op de eerste dag der week bijeen waren...

Nog iets: Paulus stelde ook deze eerste dag der week in, als een speciale dag om dan iets opzij te leggen voor de heiligen in Jeruzalem:

"Elke eerste dag der week legge ieder uwer naar vermogen thuis iets weg, hij spare dit op..."
(1 Kor. 16:2)

DE DAG VAN DE OPSTANDING

De werkelijke waarde van de eerste dag der week ligt voor Christenen in het feit van de opstanding van de Here Jezus.

Nadat de Heere was opgestaan, openbaarde Hij Zich aan de discipelen op de dag na de sabbat.

Marcus 16 vers 9:

"Toen Hij des morgens vroeg op de eerste dag der week opgestaan was,..."

Overigens: nergens in de Schrift is er ook maar één plaats aan te wijzen, waar Jezus zich ook maar eenmaal op een sabbat bijzonder heeft geopenbaard.

'DE EERSTE DAG' IN HET OUDE TESTAMENT

Zelfs in het Oude Testament wordt al een heenwijzing gegeven naar de eerste dag der week: het was namelijk de dag van het brengen van de Eerstelings-garve:

(7) "Op de eerste dag zult gij een heilige samenkomst hebben; dan zult gij generlei slaafse arbeid verrichten.

(10) ...Wanneer gij komt in het land dat Ik u geef, en de oogst daarvan binnenhaalt, dan zult gij de eerstelings-garve van uw oogst naar de priester brengen, (11) en hij zal de garve voor het aangezicht des HEREN bewegen, opdat gij welgevallig zijt; daags na de sabbat zal de priester die bewegen.

(Lev. 23:7 en 10)

Het is een beeld van de Eersteling en de 'Eerstelings-schare' (op de Pinksterdag) in het Nieuwe Testament!

Jezus Christus, het volmaakte Offerlam, werd als eersteling opgewekt uit de dood op de eerste dag der week. ('Daags na de sabbat'.)

Oftewel, beweert men, 'Avond' kan ook zijn: 'het begín van de dag' - Wel wat ver gezocht om zo te proberen van de eerste dag der week toch nog een sabbat te maken...

*"Christus is opgewekt uit de doden, als eersteling van hen, die ontslapen zijn."
(1Cor. 15: 20)*

Hij zei, dat Zijn discipelen, (Zijn Gemeente, Zijn 'lichaam') op Hem moest wachten, want Hij zou töt hen komen, ja in hen! Wat een dag zou dat zijn!
Wanneer gebeurde dat?
Het zou 50 dagen later zijn.

In de vóór-afbeelding ervan, staat (in Leviticus 23: 15) hoe er een periode van 50 dagen moet worden afgeteld, na het bewegen van de eerstelingsgarve (het afgesneden graan).

Na die 50 dagen, opnieuw op de eerste dag der week (7 weken + 1 dag), moesten er opnieuw eerstelingen worden gebracht. (Een nieuw spijsoffer: het brood der eerstelingen.)

(Lev. 23: 15-17)

"Dan zult gij tellen van de dag na de sabbat, van de dag waarop gij de garve van het beweegoffer gebracht hebt: zeven volle weken zullen het zijn; (16) tot de dag na de zevende sabbat zult gij tellen, vijftig dagen; dan zult gij een nieuw spijsoffer de HERE brengen, (17).....eerstelingen voor de HERE.

De vervulling hiervan (het volledig werkelijkheid worden) gebeurde op het Pinksterfeest, het feest van de eerstelingen. Opnieuw op de eerste dag der week...

Hoe gedenkwaardig was die eerste dag der week! Het was niet alleen de dag van de opstanding, maar ook die van de uitstorting van de Heilige Geest!

Het woord 'eerstelingen' van de oogst geeft aan, dat er ná de eerstelingen ook 'volgelingen' zullen zijn: een volledige oogst.

Als we dan verder lezen in Leviticus over wat onder meer het dankfeest voor de oogst was (het Loofhuttenfeest), dan zien we daar opnieuw de eerste dag genoemd. Op de eerste dag zal er een heilige samenkomst zijn en eveneens op de achtste dag.

Op die beide dagen zal er RUST zijn...

(Leviticus 23 vers 36 en 39:)

"(36) Op de vijftiende dag van deze zevende maand begint het Loofhuttenfeest voor de HERE, zeven dagen lang. Op de eerste dag zal er een heilige samenkomst zijn; generlei slaafse arbeid zult gij verrichten. (38) Zeven dagen zult gij de HERE een vuuroffer brengen; op de achtste dag zult gij een heilige samenkomst hebben en de HERE een vuuroffer brengen; het is een feest, generlei slaafse arbeid zult gij verrichten.

(39)...Op de vijftiende dag van de zevende maand, wanneer gij de opbrengst van uw land inzamelt, zult gij zeven dagen het feest des HEREN vieren; op de eerste dag zal er rust zijn en op de achtste dag zal er rust zijn.

Aangezien een week slechts zeven dagen heeft, is de achtste dag opnieuw de éérste dag, alleen van de volgende week: de dag na de sabbat.

EEN NIEUW BEGIN

De dag na de sabbat, de achtste dag, beeldt een nieuw begin uit. Een dag die hier in Leviticus wordt aangeduid als een dag van rust...

Op de eerste dag der week ontving de Heidengemeente de boodschap dat Jezus was opgestaan uit de dood; en het ware Paaslam openbaarde Zich.

Toen was het brengen van de offers, door de wet geëist, niet meer nodig. De wet was vervuld; de werken der wet waren niet meer noodzakelijk.

Weer op de eerste dag, maar nu zeven weken later, kwam Hij Zelf als de Heilige Geest, de Trooster: de Rust.

Hij had het beloofd met de woorden: *"Vrede laat Ik u, Mijn vrede geeft Ik u... Ik ga heen en kom tot u".* (Joh. 14: 27 en 28)

Dit was de ware sabbatsrust, deze vrede. Niet een beeld, een afschaduwing, die telkens elke week herhaald diende te worden, maar een eeuwige Rust.

Niet langer het elke week 'imiteren van de rust' zoals het in publicaties van sabbathoudende broeders soms wordt genoemd.

Jezus beloofde het in Joh. 14, vers 16: *"En Ik zal de Vader bidden en Hij zal u een andere Trooster geven om tot in eeuwigheid bij u te zijn, (17)de Geest der waarheid.... Hij blijft bij u en zal in u zijn.."*

ANTI-CHRISTELIJK?

In brochures die het houden van de sabbat proclameren, wordt aangehaald, dat de naam 'Zon-dag' heidens is, en dat de viering van de zondag als rustdag is ingevoerd door de Rooms Katholieke kerk, die de heidense aanbidding vermengde met de Christelijke.

Vandaar zou ook de 'zondags-heiliging' antichristelijk zijn.
(Onder 'SCHIJNBARE AANWIJZINGEN'- punt 6, is daar al even op ingegaan.)

Maar wat was wèrkelijk antichristelijk?

Een veel ernstigere vermenging vond plaats:

Men verving de aanbedding van de Ene Almachtige God door de aanbedding van drie goden: een 'Heilige Drieëenheid'.⁶

In de gehele Heilige Schrift komt dit Woord zelfs niet een keer voor.

ZONDAG - RUSTDAG

Dat men in de wereld de eerste dag der week 'zondag' noemt is bijzaak: voor de Christen is het: de eerste dag der week, een rustdag.

Net als 'het gedenken van de opstanding' op de eerste dag der week, geschiedt ook het 'niet meer vasthouden aan de Joodse wet aangaande het sabbatvieren' op zuiver Bijbelse gronden.

UIT DE VERWARRING

Er zijn 'broeders uit Judea' die (het oprecht menend) ons verkondigen dat we terug moeten naar het vierde gebod.

Zij verkondigen, dat het 'heiligen' van de eerste dag der week slechts gegrond is op een 'heidense traditie'.

Zij zien niet de schriftuurlijke autoriteit er achter.

Eenzelfde situatie staat gelukkigerwijs beschreven in Handelingen 15 vers 1 en 2.

De gemeente werd daar in verwarring gebracht door sommigen, uit Judea, die zeiden dat '**als ze niet deden naar het gebruik van Mozes, dat ze niet behouden konden worden**' (!) - Geen kleinigheid dus.

Maar er staat, dat Paulus en Barnabas daar geen gering (!) **verzet** en tegenspraak tegen inbrachten.

Hoe kan dat nu?

Hoe konden ze nu een gebod en inzetting van God tegenspreken?

Wie waren zij, om in verzet te komen tegen deze Joodse broeders die voor de Heilige Wet van God uitkwamen? Dit '*gebruik van Mozes*' was toch door Jehova Zelf ingesteld?

Hoe konden dezen (en tòch vervuld met de Heilige Geest) nu Mozes' wet verklaren als voor de gemeenten 'niet noodzakelijk'???

- Omdat zij spraken door de Heilige Geest Zelf!

---

⁶ Besproken in o.m.: 'The Two Babylons' (A. Hislop) en 'Christendom contra Afgoderij' (W.M. Branham)

Zo staat het in Handelingen 15 vers 28 en 29:

"Het heeft de Heilige Geest en ons goed gedacht, u verder geen last op te leggen dan dit noodzakelijke: onthouding van hetgeen de afgoden geofferd is, van bloed, van het verstikte en van hoererij..."

Moge uw reactie op deze Bijbelse uitspraak (uitdrukkelijk gedaan vanuit de autoriteit van de Heilige Geest), u evenveel vreugde geven als de broeders in Antiochië:

(30) Toen men afscheid van hen genomen had, kwamen zij te Antiochië aan, riepen de vergadering bijeen en legden de brief over.

(31) En toen zij die gelezen hadden, verblijdden zij zich over de bemoediging.

